

[Gert Petersen.]

de bitte små skridts politik. Hvis man skal drage nogen konklusion af det, der skete ved invasionen i Tjsekoslovakiet, må det jo nærmest være, at denne de bitte små skridts politik har vist sig ikke at føre til særlig meget; den har ikke vist, at den kunne ændre situationen i Europa væsentligt. Linjen blev trukket ned gennem Europa i 1945, og den politik, man hidtil har ført, fra vestlig side og fra østlig side, har ikke ført til nogen ændring af denne linje.

Tiden tillader ikke en mere omfattende analyse af hele det tyske spørgsmål, men jeg vil blot sige, at det er socialistisk folkepartis opfattelse, at forudsætningen for virkelig afspænding i Europa og skabelse af frie muligheder for de østeuropæiske lande, Tjsekoslovakiet og de øvrige, til frit at udvikle deres socialistiske systemer er, at man anerkender de eksisterende grænser i Europa, at man derved skaber et sikkerhedspolitisk underlag, som gør, at de enkelte stater, både de store — og de har trods alt også visse sikkerhedspolitiske krav og hensyn — og de små stater kan føle sig nogenlunde sikre. Så længe der eksisterer åbne spørgsmål — og det gør der — kan man ikke få noget, der blot ligner virkelig sikkerhed. Derfor bemærkede jeg mig med glæde hr. J. O. Krags udtalelse den 31. oktober i fjor, da vi her diskuterede udenrigspolitik og kom ind på dagsordensforslaget fra socialdemokratiet om oprettelse af handelskammer og ophævelse af kontrolrådsordning. Hr. J. O. Krag sagde — Folketingstidende 1968-69, sp. 1297 —:

„Jeg har ikke foreslået hverken hel eller delvis anerkendelse af DDR.“

Dette gentog hr. J. O. Krag senere, men indimellem kom der en sætning, som jeg bemærkede med meget stor interesse; hr. J. O. Krag sagde nemlig:

„Det er muligt, at det ville være i europæisk afspændings interesse at anerkende DDR.“

Jeg vil håbe, at man fra socialdemokratisk side vil tænke lidt mere over den mulighed, arbejde lidt mere med den mulighed. Men jeg skal erkende, at Danmark er i en ganske svær situation i den sag, for vi er bundet på hænder og fødder, og det må siges, at ifølge slutakten fra nimandskonferencen i London, som blev

underskrevet den 3. oktober 1954 og tiltrådt af Danmark gennem et protokollat af 23. oktober 1954 og senere ratificeret af folketinget, kan Danmark ikke selv frit bestemme sit forhold til DDR, sit forhold til Oder-Neisse grænsen. Det hedder i denne slutakt, at underskriverne — jeg citerer —: „betragter Forbundsrepublikken som den eneste frit og lovligt etablerede tyske regering, der derfor er den eneste, som er berettiget til at tale på Tysklands vegne som repræsentant for det tyske folk i mellemfolkelige anliggender.“

Og videre:

„En fredsordning for hele Tyskland forhandlet frit mellem Tyskland og dets tidligere fjender forbliver et vigtigt mål for deres politik. Den endelige afgørelse med hensyn til Tysklands grænser må afvente en sådan ordning.“

Her er den binding, som Danmark har indgået i 1954, for 15 år siden, og som hidtil har umuliggjort en fri dansk stillingtagen.

Hvad kontrolrådsordningen angår, er problemet lidt anderledes, fordi Vestberlin har en særstilling. Ordningen administreres af de vestlige sejrherremagter i samarbejde med Vesttyskland. Vi er tilhængere af denne ordnings ophævelse, og vi kan støtte tanken om, at den danske regering skal søge den ophævet. Vi kan ydermere glæde os over, at socialdemokratiet nu åbenbart er kommet på lidt bedre tanker, end da det var regeringsparti, og beklage, at det ikke havde de tanker, dengang det var regeringsparti, for så havde der været et umiddelbart flertal for det. Men dengang ville man — det er mit ganske bestemte indtryk — i alt væsentligt kun tale om lempelse af ordningen, ikke om dens ophævelse, jfr. den debat, vi havde den 18. januar 1967, hvor socialistisk folkeparti stillede forslag vedrørende DDR og vi kom ind på dette spørgsmål.

Handelskammeret, ja, det er altså sunket ned i bemærkningerne, men ikke desto mindre er det også en idé, vi kan tilslutte os, og det vil da være et fremskridt. Men et virkeligt fremskridt får vi først ved en ændring af den danske udenrigspolitik, ved en frigørelse fra den Londonslutakt, fra dette protokollat, som jeg talte om tidligere.